

Arkivsaknr:	2016/353
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Anders Berget Owrenn

Saksgang

Plan og eiendomsutvalget
Kommunestyret

Møtedato

06.09.2017
22.11.2017

Kommunal forskrift for snøscooterløype på Sundsfjordfjellet

Rådmannens forslag til vedtak:

Plan- og eiendomsutvalget vedtar at alt arbeid med «Kommunal forskrift for snøscooterløype på Sundsfjordfjellet» stoppes. Begrunnelsen er mangel på nødvendige parkeringsarealer, utfordrende og usikker adkomstvei og store utgifter knyttet opp mot overvåkning jf. ras samt økt sannsynlighet for konflikter med reindrifta.

Vedlegg

- 1 Statskog SF høringsuttalelse - kommunal forskrift for snøscooterløype på Sundsfjordfjellet - Gildeskål
- 2 Konsekvensutredning
- 3 Kart støysoner
- 4 Høringsuttalelse - Kommunal forskrift for snøscooterløype på Sundsfjordfjellet - Gildeskål
- 5 Høringsuttalelse til foreslåtte snøskuterløype på Sundsfjordfjellet
- 6 Svar på høring - Snøskuterløype Sundsfjordfjellet
- 8 Sundsfjordfjellet hytteforening hørings svar ifm snøskuterløype oktober 2016
- 9 Scooterløype - Innkomne høringsinnspill fra medlemmene i Sundsfjordfjellet hytteforening off1

- 10 Høringsuttalelse - kommunal forskrift snøskuterløype på Sundsfjordfjellet - Gildeskål kommune
- 11 Snøras Sundsfjordlia (2)
- 12 Kart_Snøskuter_revidert
- 13 møtereferat_SKS-GK_22.08.2017
- 14 forskrift_snøskuterløype_revidert
- 15 styresak 21.16 sundsfjord

Bakgrunn for saken:

Sommeren 2015 fattet stortinget vedtak om endringer i motorferdselloven og endringer i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Endringene betyr at kommunene kan fastsette snøscooterløyper for fornøyleskjøring. Slik kjøring har fram til nå vært forbudt, med unntak av i Nord-Troms og Finnmark der det har vært egne regler. De nye reglene setter rammer for hvor løypene kan legges og stiller en rekke krav til kommunene. Dette bidrar til å sikre at hensynet til naturmangfold og friluftsliv ivaretas.

- Snøscooterløypene kan ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder og nasjonale villreinområder eller kreve terrenginngrep.
- Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindrift
- Kommunene må utrede virkningene for friluftsliv og naturmangfold og ta en rekke hensyn i arbeidet med løypene. Særlig til friluftsliv, men også til naturmangfold, bolig og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø.
- Sikkerheten for både de som kjører og for andre må ivaretas.

Forslaget ble sendt på høring i perioden 06.09.2016 – 24.10.2016 og det kom inn en rekke merknader **(se vedlagte merknader)**.

Som det ble skrevet i saksframlegg til førstegangsbehandlingen av forskriften så var en av hovedmålene med løypa å unngå unødvendige dispensasjonssøknader. Et annet argument var å gjøre fjellet mer tilgjengelig for allmennheten i vintersesongen ved å legge tilrette for rekreasjonskjøring.

Innkomne merknader legger i all hovedsak vekt på kritiske faktorer rundt etableringen. SKS, hytteforeningen og reindriften som blir mest berørt av økt scooterkjøring. I dag parkerer brukere av løypa nede på parkeringsplassen ved Myra som er eid av Sundsfjordfjellet hytteforening. Arealet på parkeringsplassen er på 1,8 dekar. Brukere av løypa er avhengige av å komme seg opp på fjellet for å laste av scooter, proviant og kjelke. Når dette er gjort må de kjøre ned igjen til Myra for å parkere for deretter å gå opp igjen til garasjen.

Kommunen hadde møte med SKS 22.08.17; se vedlagt referat fra møtet. SKS utdypet i møtet hvorfor de er negative til løypa. Deres hovedankepunkter er utrygg og utfordrende adkomstvei, frykt for økte problemer med ulovlig parkering ved garasjen og økt ferdsel på regulerte vann med utrygg is.

Viktige merknader

1.

Det vil ikke bli færre dispensasjonssøknader. Man er fremdeles nødt til å søke dispensasjon for å kjøre fra hovedløypa og inn til hyttene. Siden forskrift har hjemmel i motorferdselloven kan ikke dette fravikes og man kan derfor ikke legge inn en bestemmelse som gjør ferdsel fra hovedløype mulig.

2.

Grunnet bestemmelser i motorferdselloven vil ikke hytteeiere kunne ta i bruk løypa på samme måte som rekreasjonskjørere da deres dispensasjon kun gjelder nyttekjøring til og fra hyttene. Dvs at de kan kjøre langs med løypa som alle andre, men fra hytte til scooterløype vil dispensasjonen kun gjelde nyttekjøring, og ikke kjøring ned til hovedløypa til rekreasjon.

3.

Per i dag gis dispensasjon i en periode på 3 år. I dispensasjonen har hytteeiere lov til å benytte løypa til 2 helga i mai. Forskriften legger til rette for å kjøre i mellomrom mellom 1 november og 5 mai.

4.

Økt trafikk kan føre til at SKS stenger veien med bom nede ved Myra. Kommunen kan stenge løypa dersom Reinbeitedistriktet krever dette. Disse sanksjonene vil også gå utover hyttefolket. Med økt trafikk kan det tenkes at reindriften krever stengning av løypene hyppigere.

5.

SKS kan i perioder med stor trafikk ha problemer med sin daglige drift grunnet ulovlig parkering ved garasjen. Man må forvente at flere velger å benytte seg av oppstillingsplassen foran garasjen til SKS og at dette i mange tilfeller kan forsinke SKS i å utføre sine oppdrag og dermed kan SKS stenge veien ved Myra for å begrense allmenn ferdsel. SKS har i perioder med dårlig vær måtte grave frem biler som har blitt tatt av snøras (**se vedlagt bilde «Snøras Sundsfjordlia» og «møtereferat_SKS-GK_22.08.2017»**). Uavhengig av årstid fører den dårlige veien opp til Sundsfjordfjellet til at folk kjører seg fast. SKS nevner at det ved flere tilfeller hendt at folk parkerer langs veien og hindrer framkommelighet for større maskiner.

6.

SKS brøyter veien bare etter behov. I perioder med mye snø og færre gjøremål oppe på fjellet blir framkommeligheten dårlig. Her må kommunen regne med kostnader for vedlikehold samt overvåkning av ras for å holde veien oppe. SKS er ikke villige til å betale for å brøyte veien jevnlig samt at de er heller ikke villige til å ta på seg overvåkning og sikring mot ras da dette medfører store kostnader. Etter møtet opplyser SKS om at geologisk

overvåkning er estimert å koste 100 000 – 200 000 kr i året. En slik overvåkning krever også at man daglig vurderer forholdene langs veien og at man oppdaterer om dette på kommunens nettside.

7.

Det er mangel på parkeringsplasser ved Myra. Denne parkeringsplassen er forbeholdt Sundsfjordfjellet hytteforening. Konflikter grunnet mangel på parkeringsplasser vil med høy sannsynlighet oppstå. Man kan forvente lite rekreasjonskjøring tidlig på vinteren, men ettersom det blir lysere vil hyttefolk naturlig nok reise på fjellet, det kan også forventes at mange skuterturister også velger de samme dagene. Etter høringen kom hytteforeningen med en uttalelse om at parkeringskapasiteten er for liten på enkelte dager i året og at det er et problem å få parkert. Dette vil føre til at fler velger å parkere langs vegen eller ved SKS sin garasje.

Det vil i utgangspunktet være økt tilgjengelighet for allmennheten til å benytte fjellet om vinteren så lenge det er parkeringsplasser til alle. Dette medfører også at personer med nedsatt funksjonsevne kan benytte fjellet om vinteren. Kontinuerlig kjøring med snøskuter vil også bedre forholdene langs med løypa. Med forskrift vil det også være krav om skilting som også øker sikkerheten. Det kan tenkes at økt tilgjengelighet om vinteren kan føre til at fjellet også blir benyttet mer om sommeren, noe som vil være positivt for folkehelse og for kommunen som turistattraksjon.

Kommentarer til innkomne merknader:

For å lese merknadene, se vedlagte høringsuttalelser.

[Fylkesmannen i Nordland:](#)

Reinbeite (RBD)

Reinsdyrene trekker ofte ned i lavlandet om vinteren. Reinsdyr kan sees i lavlandet til ut på sommeren. I tiden hvor det evt. foregår kalving i området så kan løypa stenges dersom det er nødvendig (jf. forskrift). Det er tilfelle at tamrein er oftere tilstede på Sundsfjordfjellet nå enn tidligere. Derfor kan økt trafikk medføre konflikter med reinbeitedistriktet.

Medvirkning

Berørte parter er involvert som direkte mottakere av høringsdokumenter eller som har blitt opplyst gjennom media. Gildeskål Kommune har også vært fleksibel og vurdert høringsuttalelser som har kommet inn lenge etter fristen, samt kontaktet de for ytterligere informasjon. Det er selvfølgelig beklagelig at Reinbeitedistriktet ikke har vært tilstrekkelig involvert, men vi har vurdert deres merknader og dette kommer tydelig frem i forskriften.

Evaluering

Fylkesmannen ønsker evaluering av løypa for å bedre kunne si noe om virkningene på sikt.

Friluftsliv

Her er det både gevinster og utfordringer. Økt snøskuterkjøring kan medføre ulemper for friluftsliv grunnet økt støy og ulovlig kjøring utenfor løypene. Erfaringer fra Sulitjelma viser større grad av ulovlig kjøring utenfor løypene. Dersom det ferdes på islagte vassdrag kan dette være farlig siden vannmengden kan variere mye fra døgn til døgn.

Sundsfjordfjellet er utilgjengelig for biler på vinteren og det er heller ikke preparerte skiløyper. En skuterløype kan også være en gevinst for friluftslivet i Gildeskål kommune på vinterstid, da det er vanskeligere å komme seg til fjells. Med skuterløype og markerte rasteplasser kan også folk i alle aldergrupper benytte seg av fjellet på vinteren. Dette er med forbehold om tilgjengelig parkeringsdekning. Snøskuterløypa stopper før Lahko nasjonalpark.

Det kan på enkelte dager, spesielt påsketider forventes økt trafikk. Det er usikkert hvor mye kjøring man vil få frem og tilbake i løypa ellers. Løypa er ca. en mil hver veg og det er begrenset hvor mye kjøring det blir på en strekning man kan tilbakelegge på 15-20 min en veg.

Fylkesmannen nevner videre at Gildeskål kommune må vurdere Sundsfjordfjellet opp mot andre friluftsområder i kommunen med tanke på at friluftslivet kan være skadelidende i forbindelse med en skuterløype. Som nevnt er Sundsfjordfjellet mindre tilgjengelig om vinteren grunnet veg som brøytes etter behov, samt at mindre en ¼ av veien brøytes. Det er ikke preparerte skiløyper på Sundsfjordfjellet så fjellet har begrenset tilgang på vinterstid med mindre man har snøskuter.

Støy i hytteområder

Støynivået vil økes i perioder med mer kjøring. Som Fylkesmannen påpeker så er det av hensyn til dette en nedsatt fartsgrense på 20km/t forbi hyttefeltene (jf. forskrift). Det er ikke aktuelt å legge om løypa forbi hytteområdene. Opparbeiding og rydding av ny trasé er uhenksom i et miljøperspektiv samt det vil virke skjemmende på landskapet der hvor man må rydde unna mer vegetasjon. Grunnarbeid for å etablere alternativ løype vil by på økte utgifter. Snøscooterløypa følger SKS sin anleggsvei med unntak av en liten strekning. Vi har tatt med Fylkesmannens råd hva gjelder miljødirektoratets krav til tidsbegrensning i bruk av løypa i forskriften.

Naturmangfold:

Fylkesmannen påpeker at det i saksutredningen ikke er sagt noe om hensyn til naturmangfold. Dette er beklagelig, men vurderingene vi har gjort er at dette har eksistert som en scooterløype i flere år hvor hytteeiere har kjørt på dispensasjon. Så lenge løypa følger eksisterende trasée medfører ikke dette noen vesentlig større ulempe for fjellets flora og fauna.

Man bør imidlertid være oppmerksom på at økt bruk av løypa vil medføre komprimering av snø. Komprimert snø smelter saktere og dette kan ha konsekvenser for lav og plantearter som er avhengige av rask snøsmelting grunnet kort vekstsesong i høyden. Område hvor skuterløype ikke følger eksisterende veg er en liten strekning mellom fjellvegen og Øver Stivatnet. Ellers følger løypa hovedsakelig eksisterende veg med enkelte avvik (Se kart). Det er ikke registrert sårbar flora eller fauna på denne strekningen.

Kart

Kart er korrigert etter krav fra fylkesmannen Korrigeringen medfører at scooterløype forlenges med ca. 300 ned til SKS garasje, kartet vil da være i henhold til forskrift. Etter evt vedtak av snøskuterløype vil SOSI fil oversendes til fylkesmannen og Nordlandsatlas.

Forskrift

-Forbud mot parallellkjøring burde tas med i forskrift

Forskriften er korrigert og er i henhold til Fylkesmannens merknader fra høringsperioden. Dette gjelder kjøreretning ut fra løype og forbud mot parallellkjøring langs løypa.

Dispensasjon

-Snøskuterløype vil ikke hindre dispensasjoner

At hytteeiere fremdeles må søke dispensasjon er et problem. Dispensasjon vil imidlertid gis til de som søker på grunnlag av å komme seg inn til hytta.

Omlegging av løype

Kommunen går med på fylkesmannens krav. Løype vil kun være der hvor den er fastsatt i forskrift.

Parkering og adkomst

-Parkeringsplass kan bli overfylt i ferietider.

Dersom dette blir et vedvarende problem så vil kommunen benytte seg av kulepunkt 4 i § 3 dersom det oppstår forhold som gjør dette nødvendig. Det er aktuelt med en prøveperiode for å evaluere virkningen av scooterløypa. Pr i dag er det ingen offentlige parkeringsplasser tilgjengelig. Dette er ei stor utfordring.

Avtale med grunneier

Grunneiere er SKS og Statskog. Ingen av instansene gir innsigelser. Men avtale med grunneier må på plass dersom løypa skal etableres.

Kommunens vedtak og klagerett

Kommunens vedtak og klagerett

Det skal fremgå av kommunens vedtak hvordan innkomne uttalelser til forslaget og konsekvensene av snøscooterløyper med bestemmelser har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt. Kommunens vurdering av hensyn kommunen plikter å ta, skal også framgå av vedtaket. En god begrunnelse er viktig, blant annet fordi vedtaket kan påklages.

Regler om klagerett på kommunens eventuelle vedtak om snøscooterløyper er gitt i motorferdselsforskriften § 4a siste ledd. Vedtaket vil kunne påklages av grunneiere og rettighetshavere til eiendommer i løypenes influensområde, Sametinget og berørte reinbeitedistrikt, organisasjoner hvis interesser blir berørt av snøscooterløypene, nabokommuner og berørte statlige og regionale organer.

Sundsfjordfjellet Hytteforening:

Hytteforeningens merknader går ut på mangel på parkeringsplasser og bekymringer om at SKS kan stenge veien ved Myra. Det har blitt opplyst fra flere kilder bla. SKS om at parkeringskapasiteten på Myra til tider kan være sprengt. Dersom enda flere velger å parkere her kan det medføre parkering langs med vegen samt konflikter med hytteeiere. Andre merknader går ut på bekymringer om økt støynivå. Fartsgrensen er derfor satt til 20km/t forbi hyttefeltene for å redusere støynivået.

Bodø og omegns Turistforening

Det er ikke forventet vesentlig mye større trafikk på vanlige dager og helger. Dermed vil det heller ikke bli vesentlig mye større grad av støy og luftforurensning. I høytider kan det derimot forventes en del økt aktivitet grunnet besøkende til hyttene og skuterturister.

Saltfjellet Reinbeitedistrikt

-Går imot at det åpnes for skuterkjøring på Sundsfjordfjellet.

-Allerede mye skutertrafikk i området fra hyttefolk, Statens naturoppsyn og Statskog.

Reinbeitedistriktet kan kreve at løypa stenges dersom det er grunnlag for dette.

Reinbeitedistriktets interesser er ivaretatt i forskrift. Dersom løypa stenges grunnet økt trafikk og støynivå vil dette være negativt for hyttefolk

Bjarne Flaot

-Ønsker skuterløypa i Sundsfjorddalen.

Det er lite hensiktsmessig å anlegge snøskuterløypa nede i Sundsfjorddalen. Grunnen til dette er store svingninger i værforhold om vinteren. SKS benytter også denne vegen til forskjellige formål, samt det finnes et hyttefelt i på sørsiden av masseuttaket. Det er derfor uaktuelt å anlegge en snøscooterløype i Sundsfjorddalen.

SKS

Ferdsel til fots ute på regulerte vann skjer på eget ansvar. Men tatt SKS sine merknader i betraktning burde Gildeskål kommune sin hjemmeside jevnlig holdes oppdatert på løypestatus og opplyse allmennheten om risiko ved ferdsel på islagt vann. SKS brøyter kun veiene etter behov. Hyppigheten det brøytes avhenger av oppdrag oppe på fjellet. Dette kan variere fra flere ganger i uken til en gang hver 3 uke. Igjen kan dette medføre at kjøretøy «snør inne» og ikke kommer seg bort. Av erfaring i fra Sulitjelma foregår det mye ulovlig kjøring utenfor løypene og på islagte vann. Kjøring utenfor løypene er vanskelig å regulere i praksis. Dette kan føre til ulykker knyttet til ferdsel på usikker is. Stabiliteten på isen varierer fra dag til dag. Ved mye tapping av magasinene kan det som har vert trygg is bare en dag i forveien være utrygg dagen etter. Ifølge SKS er det per i dag lite ulovlig kjøring oppe på Sundsfjordfjellet. En av grunnene er at hyttefolket og SKS har en gjensidig respekt for hverandre samt at dette er «kjentfolk». Hytteforeninga har også nøkkel til grinda nede ved Myra slik at de kan låse seg inn dersom grinda er stengt. Dette vil ikke gis til rekreasjonskjørere så det kreves en form for varsling dersom grinda er stengt. Veien opp er bratt og glatt. Selv på sommeren hender det at biler kjører seg fast. For personer som ikke er like godt kjent med veien vil dette naturlig nok føre til at flere kjører seg fast om vinteren. Veien opp til fjellet er også rasfarlig. Det går ofte skred og forlatte biler har blitt gravd frem **(se vedlagt bilde tatt av SKS)**. Dersom det går ras over biler på veg opp, kan dette være katastrofalt da SKS ikke har daglige oppdrag oppe på fjellet.

Vurdering:

Med økt ferdsel er det stor sannsynlighet for at man må opparbeide ekstra parkeringsarealer. Gildeskål kommune og SKS har ikke sagt seg villig til å betale for å øke parkeringsarealer eller andre kostnader knyttet til drift for eksempel brøyting av veg. Dermed er sannsynligheten stor for at det i perioder vil øke konflikter om parkeringsplassene og problemer med å komme seg opp på fjellet noe som igjen vil føre til at folk velger å bryte loven ved å kjøre scooteren opp fra Myra uavhengig av forholdene samt parkere bilene langs veien. Dette kan igjen føre til at veiene stenges og i verste fall at noen må gi seg ut på redningsoppdrag dersom det skulle gå ras langs veien opp. Mangel på parkeringer kan med stor sannsynlighet bli en konflikt. Sundsfjordfjellet hytteforening eier parkeringsplassen nede ved Myra og det er derfor de som har krav på å parkere her. I perioder med stor pågang så vil også andre benytte seg av denne parkeringsplassen, dette kan derfor skape irritasjon mellom hyttefolk og «rekreasjonskjørere».

Sånn det går frem i høringsuttalelsen til hytteforeninga så er hyttefolk fornøyde slik ordningen er i dag. En snøscooterløype kan derfor forverre situasjonen både for SKS, reindrift og hyttefolket. På en annen side er det også mange positive gevinster med å opprette en

løype. Dersom planutvalget velger å gå imot rådmannens forslag til vedtak, anbefales det en midlertidig forskrift for å bedre evaluere effektene av en snøskuterløype.

Dersom en midlertidig forskrift vedtas så kreves det en ny saksgang for en permanent løype.

Konklusjon:

I en samlet vurdering er potensielt negative virkninger av en skuterløype fler en positive. Kommunen oppnår ingen administrativ besparelse, det må behandles like mange dispensasjonssøknader som før. Ordningen vil tvert imot føre til mer administrasjon for kommunen. Grunnet mangel på nødvendige parkeringsarealer, sikring av vegen og store utgifter knyttet opp mot overvåkning samt økt sannsynlighet for konflikter med reindrifta, så frarådes det mot at det åpnes for snøskuterkjøring på Sundsfjordfjellet.